

Munkatársak és közreműködők:
Dr. Olosz Lajos
Lapfőigazgató és
COEVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timisitorontali törvényszék bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Uj esztendő küszöbén

Immár harmad ízben lép út az ország, ifjú uralkodója, I. Mihai király öfelsége vezetésével. Három évj uralkodás és kormányzás határkövével az egész ország hódolata veszi körül őt.

Valamikor, az állam és az egyház legszorosabb kapcsolatainak idején, a király csak Isten kegyelméből való volt, a vallás adta jogcímen uralkodott. Ez értelmezés szerint Istentől nyert legfőbb feladata az volt, hogy a civitas terrena fölé neki adott hatalmat úgy gyakorolja, hogy alattvalóit a földi megpróbáltatások nehéz útjain keresztül a civitas Dei, Isten országa felé vezesse.

Románia élén ma I. Mihai király öfelsége nem csupán Isten, hanem a nemzet akaratából is áll és uralkodik. A legnehezebb időben, népének legnagyobb megpróbáltatásai közepette kell az isteni és a nemzeti akarat szerint vállalt magasztos hivatását betöltenie.

Kétkelkedhetik-e bárki is abban, hogy ifjú uralkodónk a történelmi szemlélet alapján mérlegeljen is magasztos, de ma rendkívül

Öfelsége I. Mihai király újévi napiparancsa

București. Öfelsége I. Mihai király, — mint a Rádor jelenté, — a következő legfelsőbb, újévi napiparancsot intézte a hadsereghez:
Katonák!

Királyotok és a román nép szent kötelességet teljesít, amikor az év küszöbén első gondolatával felétek fordul. Áldozatos lélekkel oly sok súlyos megpróbáltatást kiállván, újból bizonyosságát adták népiünk hősi erejének.

Antonescu marsall újévi üzenete az országhoz

București. Antonescu Ion tábornagy-államvezető, mint a Rádor jelenté, újévi üzenetét intézte az országhoz. Az üzenet elsősorban a hősiessen küzdő román katonáknak fejezi ki a nemzet háliját. A továbbiakban az államvezető méltatja a hivatalnokai kar, a parasztság és a munkásság munkáját, amelyek működésükkel és tevékenységükkel a hadsereg és az ország erejét fokozták. Ama nehézségekre való utalás után, amelyeket az ország nemcsak a háború, hanem a szárazság, rossz termések, földrengés és vízáradás következtében volt kénytelen átélni, Antonescu tábornagy-államvezető reámutat az ország óriási teljesítményeire és arra, hogy az ország minden tekintetben eléget tett kötelességének és kötelezettségének.

— A román nép — mondja a tábor-

súlyos hivatását népe javára tölti be? Az ország a lét vagy nemlét legsúlyosabb kérdései előtt állva, bizalommal és meggyugvással tekint fel I. Mihai király öfelségére, akinek a mai idő: szellemében országát ki kell vezetnie az óriási mérkőzés veszedelméből és áldozatától az Istennek is tetsző, de az ország valamennyi lakosától is kívánt, megérdemelt pax Europae világába.

Az uralkodó felé száll az új esztendő hajnalán az egész országnak az a hő kívánsága, hogy annyi megpróbáltatás után alattvalói javára és boldogulására kivihassa végül a békét.

Abban az elválaszthatatlan közösségben, amelyben I. Mihai király és népe a legnehezebb egységet alkotják, alattvalói tesztetel-

tás megtestesítőjéhez, a rend, nyugalom és munka legfőbb oltalmazójához az újévi köszöntés.

Boldog lehet ez az ország, hogy olyan uralkodója van éppen most, aki a szebb és boldogabb jövődől zálogaként a fiatal tetterekesség, a lendület, a lelkesedés erőivel felvértezett, de ugyanakkor a kötelességteljesítés és a szilárdság példaadásával áll országa élén.

Katonák!
Hadseregünk a román állam legfőbb díszé most is és marad a jövőben is.

Katonák!
A haza, amely veletek együtt szenved a nép szenvedéseit, fájdalommal eltelten, de büszkén és hálásan, az én szavammal üdvözlöl benneteket és kíván nektek boldog új esztendőt.

I. MIHAI KIRÁLY

nagy-államvezető újévi üzenete — itt, Európa délkeleti kapujában bebizonyította, hogy egészséges, jól szervezett és mélységes hittől áthatott nép és ezeket a tulajdonságokat ma is megtartotta, amikor az anarchia és az összeomlás vihára fenyegette a civilizációt és sok nemzet elvesztette a hit erejét és az erejében való hitet.

— Románia büszkén, fölemelt fejjel mondhatja, hogy kötelességét teljesítette és férfias bátorsággal lép az újév elébe.

Az államvezető újévi üzenete azzal, a néphez intézeti felhívással végződik, hogy legyen egységes, mert csak egységgel lehet a jövő nehézségeit legyűrni. Az újévi üzenet ezekkel a szavakkal végződik:

— Előre Istennek! Eljén Románia! Eljén a király! Eljén az egész román nép!

1944.

Írta: PUHALA SÁNDOR

Rejtelmes szám önmagában véve. Pythagoras, az ókori görög böles tanítványai, akik a számok különös bővületében éltek, ma ámuló tisztelettel néznek és eleméznék ezt a csakugyan különös számot. Első jegye — állapítanak meg — a szent kezdető, a mindeneket megelőző, a magából mindent kifejtő, a mindenséget magába foglaló. A szám másik jegye az ugyancsak esodált, első összetett páraflannak a háromszorosa. Háromszor van meg benne a mesebeli három, a legősibb szerkezet, a trilógia, a visszatérő lüktetés. Am a következő jegy az igazán titokzatos, az első páros számnak, a termékenységnak, a szaporodás feltételének, a világ megsokasodásának éppen a kétszerese s mintegy nyomaték-képpen ugyanezzel a páros számok egész sorával, de páraflannal is. Kicsinylő mosollyal, ma már ajkbiggyesztve nézünk Pythagoras tanítványainak ámulatára, akik a számoknak rejtelmes erőt tulajdonítottak. Azt a bővös kört azonban, amelyet a számok és önmaguk köré vontak, mégis irigvelhetjük, mert tudósok és álmodók önfelölt boldogságának a fényét veri vissza a régi-régi múltból, ha bágyadtan, ha alig érzékelhetően is. Mj képtelenek volnánk arra, hogy hímuszokat zengjünk e számokról, mítoszt teremtsünk köréjük, hiszen mi már mindent (?) tudunk, már mindent felkutatunk, megjárva a külső világ minden táját, behatolva a földelőlvő mélyébe és fel akarván pattantani már az érek kapuit is.

Nagy tudományunk ellenére a legnagyobb bizonytalanságban és — bevallhatjuk — komoly remegéssel állunk az 1944 előtt, amely az emberiség mest kezdődő új évének a száma. Nemesak a szám önmagában, még sokkal rejtelmesebb és titokzatosabb az az esztendő, amelyet jelöl és számmal a szárnyas lábú Ildó kezdettelen és végeérhetetlen mulásában a határjelekre, a határolásokba, a megrögzítésekbe kényszerült emberi értelem. Isten jótékony keze — így tanuljuk, így valljuk — sűrű fátyollal vonta be a jövőt. Haláttalan gyermekei azonban, bár a sűrű fátylat fellebbenteni nem tudják, értelmüknek égből nyert röntgensugaraival legalább kikapintani akarnák az ismeretlen, a nagy titkokat rejtő jövő körvonalait. Az értelem azonban soha még oly gyámoltalan, röntgenszeme soha még oly vakki nem volt, mint éppen az Ur 1944. esztendőjének küszöbén. Gyámoltalan azért, mert amit a maga erejével kitapogathatna, attól visszariad. Lehet-e esodálkozunk a visszarettetésen, amikor milliók sorsa felett parancsolók hirdetik 1944-re az áldozatoknak, a veszteségeknek, az egyéni tragédiáknak már amenny is tulontul megdagadt áradata növekedését? Nemzedékeknek e hallatlan erőpróbatáiban már amenny is sápadt arcát még sápadtabbá hervasztja az ugyanevezett döntő esztendő beköszöntése, a helyzett, hogy az örök reménykedésnek végre valamelyes, akár leghalványabb pirja deríthető fel.

Értelemünk zavarán nem segít az sem, ha képesek vagyunk annak a felfogására, hogy a Nagy Rendező filmjén sorsunk már kibontakozott, hogy ott az új rend már meg van szabva. Az ezért történő fajrombolás, sőt olykor fajirtás, az ezer meg ezer kilométereken, sőt négyzetkilométereken, történő szerencsétlenség minden mozzanata készen áll a Nagy

Rendező filmkamrájában, a mi sorsunk csak az, hogy a világ sorsát jelentő film jeleneteiben ámulva nézzük vagy végezzük a hősi esodáltak, iszonyodva a gyűlölet tombolásán, és boldogok lehetünk, ha mi annak a filmnek csak valamely védelebb sarkában játszuk el az áfhárrhatatlan, a Nagy Rendező parancsolta szerepet.

A felzaklatott értelem tanáctalannul áll az emberi sorsokat millió- és milliószámra megsemmisítő vagy megpróbáló ég-, föld- és vízrengésben. Szép történelmi és bölcsesleti gondolat az, hogy a magunk fejlődési fokát régebbi hasonló történelmi rengések teremtték meg, nem térhetünk ki tehát a mégiscsak eljövendő újabb, jobb fejlődési állapot kialakításának egész földrésziánk, e földrészt minden teremtményével együtt!

Az ősi hit megtartó erején kívül van az értelem gazdag és ugyancsak megtartó világában is támaszunk. A minél nagyobb rengésben ismerjük fel összejáratásunk lényegét, a testvériséget. Most arra a szorosabb testvériségre gondolunk, amelynek erős kötelékeit a származás és azon kívül a történelmi fejlődés fonta össze. Az új esztendő első napján szabad esodáljainkra is gondolunk, szabad és kell a mi kicsiny közösségünk-re, amelyben összebujva, összetartva, — úgy reméljük — bizakodóbban várhatjuk meg a nagy dráma végét. Emeljen fő minket, akik a költő szerint a kerítésen kívül maradt tulipán sorsára jutottunk, a történelmi hivatás magaslátára az ad elhatározás, hogy egyetlen testvérim se maradjon kenyér és fedél nélkül, amíg a többi testvéremek van még fedele és kenyere. Kicsiny közösségünknek naponta sápadtabb és hervadozóbb arculatát ez az újévi fogadalom ragyogtassa fel leginkább. Köszöntjük az Ur 1944. évét a közösségi gondolat és akarat szépségében és erejében.

MAGYAR CSALAD
Csaladlap
Havi díjmentes
Arad, str. Bratianu 2-4.
Megrendelhető a kiadóhivatalban

Göbbels:

Veszedelemes esztendő következik

A lengyelek az Angliával kötendő kölcsönös segélynyújtási szerződéstől teszik függővé a szovjet-cseh szövetséghez való csatlakozást

Nagy tengeri ütközet zajlott le a Biscaya-öbölben

A nemzetközi sajtóban az új esztendő küszöbén olyan közlemények láttak napvilágot, amelyek néhány héten vagy talán már néhány napon belül történő újabb katonai eseményekre engednek következtetni. Az évforduló óráiban mindenütt a háborús hírek állanak az előtérben. A keleti határenek változatlán erővel és szívet nélkül tarjanak a heves harcok, az inváziós tervek mielőbbi megvalósításának kérdése pedig valósággal lázba hozta a világ közvéleményét.

Az egyetlen kiemelkedőbb politikai esemény, a lengyel emigráns kormányfő washingtoni látogatása.

Inváziós készülődések

Európa előzördésének előkészítése nagyszabású hírlapi és rádió-hadjáratok párhuzamos. A semleges sajtó, éppen e körülményből ítélve, annak a nézetnek ad kifejezést, hogy most valóban komoly események előjártékáról van szó. Német részről szintén erre utalnak. Berlinben ismételten hangoztatják, hogy ha ily nagyszabású hírverés után az invázió elmaradna, vagy túlságosan sokáig késlekedne, az angol és főleg amerikai közvéleményen keserű kijózanodás venne erőt. Berlinben általában az a vélemény, hogy 1944 első harmadában valamilyen részről fontos lépés történik katonai döntések érdekében.

A szövetségesek európai inváziójának irányát az angolszászok természetesen gondosan titkolják. Egyes londoni lapok mindazonáltal tudni vélik, hogy Eisenhower tábornok, a szövetséges inváziós haderők főparancsnoka, helyettesével együtt tervet dolgozott ki a kairói értekezlet alkalmával és a tervben első sorban a nyugati irányból való megrohanásról van szó. Az esetleges balkáni partraszállást semleges megfigyelők nem látják küszöbönállónak. A Tasvir Elkiar című török lap rámutat arra, hogy isztanbuli körökben erősen megoszlanak a nézetek a a közeljövő várható fejleményeiről balkáni viszonylatban a sajtó is homlokgyenest ellenkező véleményeket tükröz vissza. A Tasvir Elkiar szerint helytelen volna eleve kizárni, hogy a balkáni invázió valóban küszöbön áll. A helyzet sokban hasonlít ahhoz, amely a sziellai partraszállást megelőzte. Főként amerikai részről hangoztatják, hogy befejeződnek a balkáni hadjárat előkészületei. Isztanbulban azonban általában nagyobb hiteltel a tal a az ellentétes vélemény, amelyet Emir Epiliet tábornok, a Dzsuhuriyet című török lap katonai szakértője fejt ki. Szófia és Athén bombázása — írja a tábornok — nem elegendő bizonyíték arra, hogy a balkáni invázió küszöbön áll. A szövetségesek tartózkodni fognak a partraszállástól a Balkánon s erre — a török tábornok megítélése szerint — csak akkor kerülhetne sor, ha az oroszok elérnék a Dnyesztert. Ugyanez a lap egy másik cikkében valószínűnek mondja, hogy nyugaton kezdődik az új esztendő első, új, nagyszabású háborús vállalkozása.

A lengyel helyzet

Politikai vonatkozásban a lengyel helyzet alakulása áll az érdeklődés előtérben. A szovjet-cseh szövetségi szerződés megkötése a lengyel emigráns kormányt kétségtelenül kényes kérdések elé állította. amit a jelek szerint an-

golszász részről is méltányolni látszanak. London és Washington, a lengyel-orosz viszony megjavítását célzó lépéseiben nagy súlyt vet arra, hogy a lengyel álláspontot a lehető legalaposabban tanulmányozza és mérlegelje. Ezt a célt szolgálja Mikolajczyk lengyel miniszterelnök washingtoni látogatása is.

A Helsinkin Sanomat című finn lap felhívást keltő vezércikkben foglalkozott a szovjet-cseh szerződés amerikai visszhangjával. A finn lap szerint Benes moszkvai megállapodása „az Egyesült Államokban nagyon kedvezőtlen benyomást keltett.” Az amerikai közvéleményről általában jól tájékozott finn lap a többi között így ír:

— A szovjet-cseh szerződés megkötése után nem tartják kizártnak, hogy ahhoz Lengyelország és az újra felállítandó Ausztria is csatlakozhatnék. Középeurópai államszövetség gondolatát ebben a háborúban első ízben angol részről vetették fel, de a tervnek meg kellett buknia a szovjet részről meg-

nyilvánult kedvezőtlen fogadtatáson. Abból a tényből, hogy jelenleg egy ilyen államszövetségnek az lenne a feladata, hogy az orosz nagyhatalomhoz csatlakozzék és vele összefüggjön, meg lehet érteni, ha angol részről elég tartózkodóan nyilatkoznak. Erre nézve sokatmondó volt Eden brit külügyminiszter válasza a munkáspárt egyik képviselőjének arra a kérdésére, nem vesélyes-e külön-szerződéseket kötni, amelyeknek semmi közük sincs az általános tervekhez. Eden a kérdésre válaszolva kiemelte, hogy ez a veszély általában fennáll, de úgy vélte, hogy a legújabb tervvel kapcsolatban, legalább is mai alakjában, nem lehet ezt határozottan állítani.

— Rendkívül kedvezőtlen benyomást keltett ez a visszatérés a hatalmi politikához az Egyesült Államokban — írja a továbbiakban a finn lap. — Nem utolsó sorban azért, mert ez a hangsúlyozott érdeklődés csak a Szovjetnek biztosított előnyök és nem a szövetségeseinek.

Jelentéseink a harcaterokról

Német különjelentés a Biscayai-öbölben lezajlott hatalmas tengeri ütközetéről

Berlin. (DNB) A német vezéri főhadiszállás jelentéi:

A véderő főparancsnoksága közli: A tegnapi jelentés Biscayai-öbölbeli több napos harcokban a brit tengerészetet a német tengeri erőktől súlyos veszteségek szenvedett. A Herdmenger tengereket kapitány vezette alatt álló német rombolók és torpedónaszádok kemény és hosszantartó harcokban megrognálják a brit Glasgow és Enterprise cirkálókat

és egyet közülük felgyújtottak. Német tengeralattjárók becsapvafozok a harcokba és merészen keresztülvitt jámadékokban megtorpedóztak 6 brit rombolót. 5 rombolónak elsüllyesztése kétségen kívül megfigyelhető volt, a 6-ik romboló elsüllyesztése biztosra vehető. A hadműveletek folyamán a tüzérségre főként német levő brit cirkálók ellen vívott hősi harcban egy német romboló és két torpedónaszád lobogó zászlóval elmerült. Legénységük egy részét megmentették.

A különböző kijelentések ellenére meg lehet állapítani, hogy a szovjet politika külön utra tér, közvélemény az egészen más csillagzat alatt megtarított moszkvai és teheráni értekezlet után, — fejezi be cikkét a Helsinkin Sanomat.

Angol-lengyel

kölcsönös segélynyújtás

Eden brit külügyminiszternek a lengyel emigránsok több vezetőjével, mindenekelőtt Mikolajczyk kormányfővel és Raczyński nagykövettel folytatott megbeszélései után sem tisztázódott a helyzet, a lengyel álláspont körvonalai azonban lassanként már kirajzolódnak. Mint várható volt, lengyel részről a Moszkvával létesítendő együttműködés, csak azon az alapon tarják megvalósíthatónak, ha ez az együttműködés lehetővé teszi a lengyel-angolszász kapcsolatok további kimélyítésére s nem áll újiban Lengyelország és más európai államok baráti kapcsolatainak sem. Svéd lapértesülések szerint Lengyelország fő-feltétele a Moszkvával kötendő megállapodás tekintetében az, hogy a szerződést megelőzően, vagy legalább is vele egyidejűleg husz évre szóló angol-lengyel kölcsönös segélynyújtási szerződést is kössenek. Ez a kívánság mindennél jobban jellemzi, miként vélekednek a londoni lengyel emigránsok a Moszkvával való kapcsolatok kérdéséről. (—r)

A politikai arcvonal

Mily mértékben támogatja London és Washington a lengyel politikát?

Lisszabon. (Tp) A diplomáciai érdeklődés homlokterében Mikolajczyk lengyel emigráns miniszterelnöknek küszöbön álló washingtoni utazása és Roosevelt elnökkel való találkozása áll. Zürich értesülés szerint a washingtoni lengyel követség úgy tudja, hogy Mikolajczyk még január közepé előtt érkezik meg Washingtonba. A nemzetközi sajtót élénken foglalkoztatja ez az ut. A Basler Nachrichten című svájci lap londoni tudósítója megállapítja, hogy londoni lengyel körökben — tekintettel a teheráni megbeszélésekre — sokat várnak Mikolajczyk és Roosevelt

találkozásától. Mindamellett kétséges, vajjon Roosevelt sokkal kedvezőbb felvilágosítással tud-e majd szolgálni a teheráni értekezletéről, mint a milyen felvilágosítás, Ezen angol külügyminiszter adott. Londoni mervadó helyen értehetőnek mondják azt is, hogy a lengyelek pontosan meg akarják állapítani, milyen mértékben támogatja Anglia és milyen mértékben Amerika a lengyelek politikáját, mert bizonyos odáról ugyanis szemére vetették a lengyel államfőjárnak, hogy légtűres térben állították külpolitikájukat.

esztendő eseményeivel. Megemlítette, hogy a szövetségeseknek az 1943. évben nem sikerült Németország fontos gazdasági és katonai pozícióit, az előzőndő végső győzelem előfeltételeit, elragadni. A szövetségesek táborában a német birodalom erkölcsi és katonai erejét lebecsülték. Ahogyan eszalódás érte az esztendő a katonai helyzetet illetőleg, hasonló rövidlátás jellemezte az elmúlt év politikai eseményeinek alakulása szempontjából is, — hangoztatja Göbbels. — Beláthatják már az ellenség oldalán, hogy a német nép soha nem volt olyan lelkes és győzelemre kész, mint most. Göbbels dr. szerint ez a tény bírta reá Németország ellenségeit arra, hogy ne hozakodjanak elő a feltétlen megadásra vonatkozó felszólítással, mert bizonyára belátták maguk is, hogy ezzel csak nevetségessé válnak. Nem vitatjuk — írja Göbbels dr. — hogy az ellenség részéről nekünk nagy nehézségeket okoztak és a jövőben is még okozni fognak, mert ez így szokott lenni a háborúban. De arra nem lesz képes az ellenség, hogy túllépjen elragadja a háború döntő jelentőségű zálogait, és erről van tulajdonképpen szó.

Végül a következőket hangoztatja a cikk: Az 1944. év rejtelmeit tartalmaz, mi azonban tudjuk, hogy ezeket meg kell és meg fogjuk oldani. Veszedelemes esztendő következik, amikor az emberiség sorsa ismét kétségveszélyben áll. Miként azonban olyan sokszor az évszázadok során, úgy ezuttal is lesz megoldás, amikor az ember éppen a legátványosabb látja. Csak erősen hinni kell benne és kitartóan küzdeni érte. A magunk és a nekünk megszabott feladataink iránt való hűségünkben rejlik megmenekülésünk.

Husz évre szóló brit-lengyel segélynyújtási szerződés terve

Stockholm. (Tp) A svéd lapok londoni tudósítói beavatott diplomáciai körökben arról értesültek, hogy lengyel oldalról Eden angol külügyminiszter elő husz évre szóló brit-lengyel segélynyújtási szerződéstől szóló javaslatot terjesztettek. Ezt a javaslatot az angol külügyminiszternek teheráni útja után nyújtották át Londonban. A lengyel emigráns kormány miniszterelnöke és Eden angol külügyminiszter előzőleg megvitatta a lengyel-orosz diplomáciai kapcsolatok helyreállításának kérdését, valamint Lengyelországnak az orosz-cseh szerződéshez való csatlakozása kérdését is. Lengyelország csupán azzal a feltétellel hajlandó ehhez a szerződéshez csatlakozni, ha

ugyanakkor egy, ugyancsak 20 évre érvényes angol-lengyel szerződést írnak alá.

A Socialdemokraten című stockholmi lap azt írja, hogy Lengyelország, Anglia és Amerika 1939-ben szerződést írtak alá, amelyben Anglia és az USA. kötelezettséget vállalt Lengyelország területi épségéért. Mikolajczyk lengyel miniszterelnök most küszöbön álló amerikai útja — e jelentés szerint — mégsem áll összefüggésben ezzel az 1944. évben lejárt szerződésnek meghosszabbításával; az amerikai külügyminisztérium ugyanis még Eden teheráni útjának vége előtt hivatalosan meghívta a lengyel emigráns kormányt elnököt, hogy tegyen látogatást Washingtonban. A január hónap közepén kezdődő washingtoni megbeszélések a lengyel-orosz kapcsolatok valamennyi kérdésére kiterjednek.

Göbbels évzáró cikke

Berlin. (Ep) Göbbels dr. német birodalmi propaganda-miniszter a D a Reich legújabb számában foglalkozott az elmúlt

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
igen tisztelt hirdetőinek, barátainak és jó ismerőseinek a

RECLAMA

hirdetőiroda, Arad, Eminescu-utca, 4. és Metianu-utca, 6.

Hoevátth Jenő verseiből
Nyílt tengeren

Át-hagytam el és hova igyekszem?
Parttól a partig, jaj, hosszú az út.
Sem a küldetésem, sem a célt nem látom,
csak a hullámokba nézek szüntelen
az egyforma mind, mind, egy és
nyugtalan.

Drök a harc ellenséges árral.
Fáradt estéken az evező kifull,
de reggel eszmélek s újra kezdem, újra
a csónakom egyszer tán partot is ér,
ha egy sötét órán fel nem borítom.

Béke

Dalok születnek
s dalok halnak el —
sose békülök meg így a szívemmel.

De most magányom
éjtkos dala zeng,
átölel az este, átölel a csend —

s bölcsőtől sűrű
minden tiszta, szent,
Béke. Merj a csendben az Isten üzent.

Most már hullhat a hó...

Most már hullhat a hó: a fámon
vörös virág és lomb, hogy pereljen
száraz ág szebb is hólepelben.

Most már hullhat a hó — fölém is.
Milyen kopár lett életem fája!
Egy szemfedő, hullj le rája!

Most már hullhat a hó: előttem
ugyse takarja el a sorsom
s mögöttem — ó, csak mosson, mosson!

Szenteleky Kornél irodalmi levelei (1927-1933)

Alig ismerik nevét, pedig sokait fáradt
a jugoszláviai magyarok irodalmi életé-
nek megszervezésében, életrekelésében.
Most volt hajlónak tizedik éve. A zombor-
i Szenteleky Kornél Irodalmi Társasá-
gban ebben az évben adta ki Szenteleky
Kornél leveleit. Ezekből a levelekből
ismerhetjük meg Szenteleky utóór munká-
it. A legmélyebb politikai és anyagi
viszonyok közötti válfaja az irodalmi
uprakeresés törheit. Munkássága egye-
dül áll a három utolsó évtized magyar
kulturmunkájában. Emlékezetet Kozim-
czy Ferencre több vonatkozásban.
Szenteleky nagy feladatra vállalkozott,
a kisebbségi sorsba került délvidéki ma-
gyarság művelődésbeli életének szelle-
mi és anyagi alapjait vetette meg.

Ha nem áldozta volna fel magát az
irodalmi szervezésnek, jelentős irodalmi
rezer vívhatott volna ki magának. Ezt
bizonyítja néhány verse, novellája, bi-
rálata, hírlapi cikke. Az egyéni díszesség
szolgálata helyett a közösség javáért har-
totta többre. Ezért vállalta és végezte a
délvidéki irodalmi összefogás munká-
it. Irodalmi levelei életének utolsó hat
évből valók. Már betegesen írta e levele-
ket. Egyéni jutalmul megélhette, hogy
mögötte teljes fiatalok tömörültek a
munkára, művelődésünk története pedig
mindig örízni fogja Szenteleky Kornél
nevét. Irodalmi leveleit leginkább ma-
gyar ifjúságnak kellene olvasnia.
Megismerné belőle, hogy milyen az ál-
dozatos, fájdalmas és mégis gyönyörű
élet, mert közösségünk javára lobogott
lelke és a lobogás miatt lobbant ki idő
előtti.

Mit felelnél,

ha újévkor azt kérdezném tőled, hogy
miért nem rendezel meg a délderlélyi
magyarság egyetlen szépirodalmi és
köznyelvédelmi folyóiratát, a HAVI
SZEMLET?

Ne késlekedj! Azonnal fizess elő, ha-
rátaid és ismerőseid körében terjeszd!
Pártold a magyar sajtót!

Előfizetési ára:

Egész évre 800 lej,
félévre 410 lej.

Előfizetéseket elfogad

a HAVI SZEMLE kiadóhivatala Arad,
Brajianu-utca 2-4.

Szemhatár

Könyörgés

Irta: BABAY JÓZSEF

Urunk! Egeknek, fűnek, fának, madárnak, dalnak nagy ura
Aki vigyázol városokra, utakra, csendre, falura,
Miatyánk Isten, tiszta Jóság, kegyelked bételt szent Urunk,
Ujév vagyom... Tekints ránk, kik lábaid elé borulunk.
Imára tárult, bus szívünkbeli síró könyörgés száll feléd,
Mondd ki felettünk, mond ki végre az egyetlen szót, hogy: Elég!
Ítéld Uram, hatalmas Isten. Elég a bu, a könny, a kín...
Elég a tábla gyászterében a törpe háza; falain...
Elég legyen a seb, mi tátong a nagy világ; beteg szívén.
Kilenc betű ragyogjon újra szívárványának szent ivón, —
Boldogság...

Ó, adj boldogságot! Mosolyt, tult, fehér kenyeret!
Ezerkilencszáznegyvennégyben találjon ránk a Szeretet...
Gyógyítsd meg Uram, drága Orvos, világodat, mert csupa vér...
Gyógyítsd Uram, ha nem is másért, öleld magadhoz Magadért!
Te alkottad, Te vagy vezére, Te vagy kötháza és hite.
Könyörgő lelkek éjtszakáját szemnednek lényre hinti be
Uj hajnalokkal, hogyha végre gyakorolod irgalmasdat.
Tréd boldoggá Isten, az Embert. S vele a barmot és vadat.
A fát, a fűt, a kis virágot, a Téged áldó csepp rögöt.
Uram, Ujév van, homlokunkra hintésél mir egy kis örömet,
Arcod mására megteremtéd az embert, aki csak zokog.
Arcodnak mása csupa könny ma. Hát nem lehetnénk boldogok?
Szívünknek bus kis zongoráján nem lesz többé egy lágy futam?
— Csak egy egész csepp boldogságot kiilljél Ujévre, ó, Uram!

Bohémek

A polgár világ fantáziájában ma is
ugy élnek még, ahogy a múlt század urai
megörökítették őket. Változatlanul bár-
sonykabátot viselnek, kétes tisztaságu
ingük gallérja alatt csokornyakkendő
lobog, hajuk hosszú, kalapjuk széle ma-
lomkeréknyi nagyságu, s emellett még
menhetetlenül könnyelműek is. Nem a
szorgosan gyűjtő hangyának rokonai,
hanem a m:haszna tücsöknek s ezért di-
derengnek ők is, gyakran élvezve a zord
téli napokon, vékony felöltőben, mert a
télkabát kiváltására kölesőnkért pénz
különféle mámorárus helyeken szórják
el. A kávéházban laknak, éjjelenként
billiárdasztalon alusznak, a hajnalban a
gőzfürdőbe vonulnak, — kipihenji a ke-
mény fekhely fáradaimait. A főpincér-
nek mindig adósai maradnak a fekete
árával, ha költők, furfangosan előleget
csikarnak ki a szerkesztőtől, ha festők,
a fűszeresnek oégtáblát készítenek és
olajban megörökítik a mászáros lányát
egy rud parizerért. A szobások pedig
sirkövet faragnak az ószres elhnyri
feleségének honoráriumként kikötte
egy felleghajtó köpönyeget. Haszonta-
lan emberek szóval, akik a társadalom
nyakán előködnek, s a szolid polgár
jótesszi, ha kerüli őket, minj ördög a
szemelt vízet, nehogy erkölcsét meg-
rontsák, zűllésbe rántsák, feleségét el-
csábítsák, leányát megszökléssék.

Ez a bohém, ahogy ma s elképzlik.
Holott, — mint a bölények Amerika vad
pusztasága ról, — Murgerék e bizarr
teremtényei is rég kiveszték már, ha
ugyan egyáltalán voltak valaha, s nem
csak ambiciózus polgárok öltötték ma-
gukra ismeretű rekvizitumikat, hogy
bohémeknek nézzék őket. Merj csodála-
toz, bármennyire irítottak is a jórán
bürgerek e bársonykabátos senkiktől,
titokban szerefték volna utanozni őket,
vidám s felöltőn életük után fájdalmas
nosztalgia ébredt szívükben- valahány-
szor olvastuk róluk s alchamem ők
azok, akik ma is jobban ragaszkodnak
hozzájuk, mint az illetékes művészek.
Ha bársonykabát és lengő csokornyak-
kendő tünik fel valahol egy kis kávéház
márványasztala mellett, mérget lehet rá
venni, hogy viselőjüknék semmi köz-
nincsen a muzsákhöz, s ez öllőnydara-
bok csupán valami nyár:polgár „il-
ruhájához” tartoznak, aki titokban rossz
verseket ír, vagy borzasztó képeket fest,
de művészek akarja maszkirozni ma-
gát. Az igazi művész nem ugynevezet:

„bohém” s bármily furosán hangozzék
is, csaknem sohase volj az. Az alkotás
örök szemleli fegyelmét kíván, sőt fiz-
kait is és e disciplina nehezen egytet-
hető össze a felelőtlen élettel. Lenet,
hogy a művész az élet bizonyos doigait
könnyebben veszi, minj mások, s nem
tulajdonít akkorá fontosságat az adó-
intésnek, a végrehajtónak, minj mon-
djuk a fakezteskedő, hogy pénzét köry-
nyebben adja gyakorlati haszonnal egy-
általán nem bíró tárgyakér, minj pé-
ldául a vegytisztító intézet tulajdonosa
és öltözékére se fordít oly végtelen gon-
dot, mint a zsurljuk. De látunk már
egyetemi tanárokat is, akik hasonlóké-
ppen viselkedtek.

A művész ma bátran összetéveszthető
a polgárral, — ami külsejét illeti, — ta-
lán életkő ülményében is hasonlóságok
mutatkoznak. A festő vagy szobrász
költéséget is készit elcsaján. beosztja

jövedelmét, konyhapénzt nyujt át fele-
ségének, kifizeti a fűszeres, és nem ra-
gaszt ki fertőző betegséggel! Jesztgező cé-
dulát ajtajára, védekezőst: a háztulaj-
donos, vagy villanyzámlás ember láto-
gatása ellen, ahogy a szárazvégi regé-
nyekben is írva áll még. Fogy mi vál-
toztatja meg emvire? Mi tette komoly-
lyá? Talála a felelősség, melyet nála
senki sem érez jobban a máj duló idők
ben. Egész kultúránkat, — melynek tul-
nyomó hányadát éppen azok az alkotó-
sok teszik, amik a művészek vésője,
ecsetje és tolla alól kerültek ki, — s
végső pusztulás fegyvegeit! Az ember-
ség nem látszik sokat törődni azzal: mi
lesz a sorsa a Parthenon gyöngéd márv-
ányoszlopainak, Bernini rozlopcsar-
nának, Michelangelo kupolájának, vagy
Dávidjának, Raffael stanzáinak, vagy
Leonard Utolsó vacsorájának. Egyedül
ők viselik ma az aggodás és félelem ma-
lyos legáját az öröknek szár: kincséért,
az emberiség közös örökségért; ők ud-
ják gazán: mily pótolhatatlan lesz a
vesztesség, mely a világot éri, ha ezek
egyszer elpuszúlnak.

A műtermekben ma nem rendeznek
maskara-bálokat, s nem tartanak bac-
chanáliákat, csinos modellek részvételé-
vel. Komoly munka folyik a tágas abla-
kon bezuhogó fényben: kifeszített
vásznakon, formába kényszerített márv-
ánytömbökben álmok öltének testet,
jövendő kincsei az emberi szellemnek, a
a költők előtt heverő papírlapon a hu-
mánium tiszta hangja szólal meg ismét.
Ha majd egyszer elpihennek a fegyver-
rek, ezek az alkotások ragyognak meg
vigasztalón a romok között, s a keserű
puskaporfüstben ez a hang szárnyal fel,
minj a nemünk megváltását hirdető an-
gyal harsonája. Ma ők örök az igazi em-
berséget, a művészek a „bohémek”, s
kicsit szánt, kicsit lenézet senkik, akik-
től remegve óvták leánykaikat a polgár-
anyak, társaságuktól férjeiket a harcias
feleségek. Vajjon volna-e kedvük hozzá,
hogy miközben a világ, teremtése óta
legfeketébb danse macabre-ját járja, ők
felelőtlenül filigrézseve egy könnyelmi
gesztussal intsenek: „nem fontos” és
vállukra vetve felleghajtó köpönyegü-
ket, elinduljanak feliratni a kilencszáz-
dik fokélet a fúrral? Ugyan! Virraszta-
nak műtermükben, vásznak, márvá-
nyuk fölött, vagy löprengő homlokkal
hajolnak a papírosra s meg akarják vál-
tani az emberiséget.

Bár ez a szándék már egymagában
bohémgyanus. Mert mi egyéb lehet, mint
felelőtlen bohém, aki ilyesmire akar vál-
lalkozni és elég naiv is, hogy hiszi: si-
kerülhet a szándéka...
D. N. L.

Szélnorcsa

egyetemen bölcsészdoktori diplomát
szerzett. Közéleti pályára lépve, nem
régén miniszteri tanácsosi címet kapott.
Kormányának már huszonnegy éves ko-
rában a Nyugat folyóirat hasábjain je-
lentek mg egyéni hangja, minden idegen
iskoláról menés versei, amelyekkel az
új magyar líra legkiválóbb képviselőnek
sorába lépett. A Petőfi-Társaságban
tartott székfoglalóján megemlékezett
elődjéről, és néhány saját szép versét
olvasta fe nagy siker mellett.

A VATIKAN BEKEPOLITIKAJA.
Ilyen címmel jelent meg most Péterffy
Gedeon új könyve. Ez a könyv regény-
nél is érdekesebben tárgyalja a Szent-
széknek a világ békeje érdekében nap-
jainkban folytatott diplomáciai erőfeszí-
téseit.

HARSÁNYI ZSOLT VÁNDORDIJ.
A Magyarországi Szinpadi Szerzők
Egyesülete gyászújság keretében kegye-
letesen emlékeztet meg elhunyt elnö-
kéről, Harsányi Zsoltról. Herczeg Fe-
renc bevezető szavai után Csáthó Kál-
mán mondotj emlékeztő hangú emlék-
beszédet. A gyűlés elhatározta, hogy az
egyesület Harsányi Zsolt-díj címen ala-
pítványt tesz, melyet az évad legjobb
színművének jutalmazására fordít. El-
hajrózták azt is, hogy a V...
előterében felállítják Harsányi Zsolt
mellszobrát.

KOMJÁTHY ALADÁR, A KÖLTŐ
ÉS IRÓ nem régen tartotta székfoglaló-
ját a Petőfi-Társaságban, amely Remé-
nyik Sándor elárult helyére választ-
totta tagjai sorába. Komjáthy Aladár
Uneszen született és közéniskolai ta-
nulmányai után a budapesti tudomány-

Az elmúlt és új esztendő

CSERNY RÓZSI verse

Mint trónját-vesztette király,
Vissza nézve még meg-megáll
A határnál a régi esztendő.
Gyászfátyolába belekap a szél,
Nyomában sóhaj, zokogás kél,
Romokban hever mögötte, körötte
A félvilág, s az új király jötte
Sem képes megállítani, az idők szekerét,
Mely rohan a lejőn s szerteszét
Hullat mindent, mit emberkezek
Gyűjtöttek, gyűjtöttek, gyűjtöttek.

... Valamit megmenteni mégis csak kell!
Nem veszhet éltünk nyomtalanul el
Valamit tenni,
Ami a halál fölött is diadal, arat,
Ami, ha el is múlnak,
Megmarad...!

Az új esztendő harangja megkondul:
„Emberek, ime itt az új lehetőség,
Melyet — minden nappal — ad néktek
az Eg.

Vigyázzatok! Ne sajnásszátok el,
Talán megválthatjátok még ezzel
S megmentitek a veszendőt,
Hogyha ezt az új esztendőt
Arra használjátok majd fel,
Hogy... élni kezdtek
Lélekkel... lélekkel...!

Január

Numa Pompilius római király a régi tíz hónapos római évet két új hónappal toldotta meg. Akkor került a hónapok sorában a tizenegyedik helyre Januarius, amelyet Janus pogány istenről nevezett el. Amikor később Julius Caesar — még Krisztus születése előtt — a naptárt helyesbítette, januárt az első helyre tette és azóta változatlanul ezzel a hónappal kezdődik az esztendő.

Januárnak kezdetül fogva 31 napja volt és most is annyi van. A magyaroknál téli, vagy Boldogasszony hava néven emlegetik. Januárban már észrevehetően hosszabbodnak a nappalok. Elsején a nappal 8 óra és 31 percig tart, a hónap végéig pedig a növekedés 57 perc.

A hold fénycváltásai januárban: első negyed 2-án, holdtölte 10-én, utolsó negyed 18-án és újhód 25-én.

Törvényes ünnepek, munkaszüneti napok januárban: 1-én, újév, 6-án vízkereszt, 24-én, az egyesülés ünnepe, ezenkívül öt vasárnap.

Időjárás januárban: A Százéves Naptár szerint: A hónap nagy hideggel kezdődik, 12—15. között szeles az idő, sőt viharos, végül enyhébb.

Herschel csillagász szerint: A hónap elején gyakori haviázás, ezután széles időjárás következik, majd a hónap közepétől kezdve lassan enyhül az idő.

Gazdasági munkák januárban: Fagyos időben trágyahordás, ha a föld kiengedett, végzetjük a mélyszántásokat, valamint a gyümölcsösök és a konyhakertek felásását. Állattájak takarmányozásakor gondoskodjunk a mézshány pótlásáról, iszapolt kréta, vagy szénsavdagolásával. A még le nem fejtett borokat deris időben le kell fejtetni.

— Ötven éves érettségi találkozó Aradon, (Saj. tud.) Az ötven évvel eze őt, 1893-ban, az akkori Aradvárosi Kereskedelmi Akadémia negyvennégy érettségizet növendéke közül lévő életben lévő és Aradon, valamint a környéken lakó négy deres-fejű öreg diák: Szekula Axent, Habereger Lajos, Wagner Ambrus és Székely Károly jelent meg karácsony másodnapján délelőtt tíz órakor az aradi minorita-templomban, ünnepi emlékműsén. Ezt követően egy szerény kis fehér asztalnál kedélyesen beszélgetve, távol lévő volt iskolatársaitak szíves sorokban üdvözölték és egyben meghívták őket a legközelebbi, 55 éves találkozóra. A négy öreg diák 2000 lejt adót át a plébániahivatalban a szegény diákok ebédeltetésére.

— Érvényes élelmiszerjegyek, Timisoara-Temesvár város közlekedési szolgálatának közlése szerint a jövő héten a 175—182. számú kenyérjegyek érvényesek. Érvényes ezenkívül a 7. számú zsírjegy, a 2. számú olajjegy és hus vásárlására a 8. számú kukorica-liszt-jegy.

Január 2, vasárnap
E. k.: Jézus névn.
Protest.: Abel
Ortod.: Szilveszter

aplakto: 7 ó 43 p.
ny.: 16 ó 20 p.
aphossz: 8 ó 31 p.
old a. n.: 21 ó 4 p.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara I., Boulevard Regina Maria 3, kiadóhivatal: I., Piața Brătianu 3, szám.

Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 120 lej, három hónapra 400 lej. Egyes száma ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Beclama hirdetés-irodában, Mothann-uta 6. Távbeszélő: 17-11.

— Örökimádás. A timisoarai-temesvári gyárvárosi plébánia-templomban, az egyházmegyében szokásos örökimádás során, január 2-án, vasárnap egész nap szentélmádás lesz. A szentélmádás reggel 7 órakor megy végbe. Délután 5 órakor ájtatosság keretében szentség-visszahelyezés, magyar szentbe szédél, amelyet Rech K. Géza apát-plébános mond.

— P. Kerl Norbert volt szalvatoriánus rendfőnök halála. Péntekre virradó éjszakán Timisoara-Temesvárott elhunyt P. Kerl Norbert szalvatoriánus-rendi szerzetes, volt rendfőnök, 66 éves korában. Az elhunyt érdemes, kimagasló tagja volt rendjének és széleskörű, nagy munkásságával általános megbecsülést és tiszteletet vívott ki magának. A bajorországi Erkertshofenből származott, 1900-ban lépett a szalvatoriánus-rend tagjai közé s miután teológiai tanulmányait elvégezte Kötóban s az örök városban pappá szentelték, 1909-ben — 34 évvel ezelőtt Timisoara-Temesvárra került, ahol azóta teljes odaadással tevékenykedett az Ur szőlőjében. A szalvatoriánusok mehalai rendházában kezdte meg tevékenységét, a világháború alatt házfőnök és plébános lett, majd 1919. szeptember 15-én átvette az újonnan alakított timisoarai-temesvári erzsébetvárosi plébánia vezetését. Mint a plébánia első plébánosa hervadtatlan érdemeket szerzett a megszervezés munkájában. Az erzsébetvárosi rendház teljes kialakítása s a plébánia-templom berendezése az ő műve. Amíg egyrészt a lelképáztorkodás terén fáradozott a körütekértéssel buzgólkodott, páratlan lelkesedéssel tudta az áldozatkészséget felkelteni és újabb és újabb anyagi forrásokat megnyitni s így az erzsébetvárosi templom ma Timisoara-Temesvár legdiszesebb temploma. 1927-ől 1934-ig rendi komiszáriusként s rend élére került s ebben a minőségében a modern lelképáztorkodás terén különösen a városzéli telepek gondozásával, az akkori katolikus munkásmozgalom felkarolásával mélyszántó munkát végzett. Éveken át élők volt az erzsébetvárosi egyházközségnek. 1940-ben betegségből kifolyólag munkakép telenné vált. Hílt tetemait ma, újév napján, délelben az erzsébetvárosi templomban ravaltozzák fel, ahol délután félnegy órakor gyászszertartás lesz s ezután temetik a rendnek az erzsébetvárosi temetőben lévő sírboltjába. Az ünnepélyes rekviziet hét-főn délelőtt 9 órakor mutatják be, az erzsébetvárosi; templomban.

— Örökimádás. A timisoarai-temesvári gyárvárosi plébánia-templomban, az egyházmegyében szokásos örökimádás során, január 2-án, vasárnap egész nap szentélmádás lesz. A szentélmádás reggel 7 órakor megy végbe. Délután 5 órakor ájtatosság keretében szentség-visszahelyezés, magyar szentbe szédél, amelyet Rech K. Géza apát-plébános mond.

— Jótékony célú előadás. A Timisoara-Temesvár erzsébetvárosi római katolikus plébánia január 2-án, vasárnap délután 3 és este 7 órakor jótékony célú előadást rendez a Kiefer (volt Novotny)-féle helyiség nagytermében.

— Az aradi polgármesteri hivatal rendelte a szállodák tisztántartásáról. (Saj. tud.) Az aradi polgármesteri hivatal elrendelte, hogy az aradi szállodák és vendégfogadók egy hónapon belül alapos takarítást végezzenek valamennyi helyiségükben, kimeszelve és feregtelenítve azokat. Gondoskodniuk kell a személyzet tisztaságáról valamint tiszta ágyneműről. A rendelet a büntetések felsorolásakor megemlíti, hogy a szállodák, illetve vendégfogadót a polgármesteri hivatal ügykezelésébe lehet utalni, ha az ellenőrző közegek szabálytalanságot tapasztalnak.

— Hősi halál. Muesi Antal, Nadla, 32 éves korában, november hó 6-án, a Jeres mellett vívott harcokban hősi halált halt.

(*) Eljegyzések. Gottlieb Sylvia és Adonya Miku, Timisoara, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) — Klein Ilonka és Hemli Dezsó, Timisoara, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) — Fränkl Andor és Szilcs Kató, Arad, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

(*) Esküvő. Márton Aranka és Schick József ezuton hívják meg rokonaikat, jóbarátaikat és ismerőseiket 1944. január 2-án, 11.30-kor, az aradi templomban tartandó esküvőjükre. (Minden külön értesítés helyett.)

(*) Orvosi hír. Dr. Handel Elemér orvos, Aradon, Bolinteanu-utca 23 szám alatt rendel.

(*) Verszegénység, érvénytelenítés ellen FERROL vastáplikör a legajánlatosabb. Ára 298 lej. GENIUS-krém a legjobb arc-ápolószer. Ára 150 lej Földesgyógyásztár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

— Boldog újévet kíván JOANOVICIU és HARTMANN ékszerész, Arad, Regina Maria-körút, minorita-palota. Bej. szám 852/1941

— Az aradi légvédelmi parancsnokság közleménye. (Saj. tud.) Az aradi légvédelmi parancsnokság közli, hogy legutóbbi ellenőrzései során az alábbi kiharásokat tapasztalta: az érdekeltek nem rendelkeznek elegendő mennyiségű tüzelőanyaggal (homok, víz, lapátok, vedrek, stb.) és egészségügyi felszereléssel sem. Sok helyen hiányoznak az óvóhelyek. A gyűlékony anyagot nem szállították el. A padlásokokat nem tartják kéznél. Utolsó határidőként január 10. napját tűzik ki a fenniek elvégzésére, illetve beszerzésére. A tüzelőanyag, butor-, faáru- és bármilyen más gyűlékonyanyag-raktárak készletét a város területéről el kell szüntetni, csak 24 óra szükséglete maradhat a raktárban. Akik a rendelkezéselnek nem tesznek eleget, hadbíróóság elé kerülnek.

— Az aradi polgármesteri hivatal rendelte a szállodák tisztántartásáról. (Saj. tud.) Az aradi polgármesteri hivatal elrendelte, hogy az aradi szállodák és vendégfogadók egy hónapon belül alapos takarítást végezzenek valamennyi helyiségükben, kimeszelve és feregtelenítve azokat. Gondoskodniuk kell a személyzet tisztaságáról valamint tiszta ágyneműről. A rendelet a büntetések felsorolásakor megemlíti, hogy a szállodák, illetve vendégfogadót a polgármesteri hivatal ügykezelésébe lehet utalni, ha az ellenőrző közegek szabálytalanságot tapasztalnak.

— Hősi halál. Muesi Antal, Nadla, 32 éves korában, november hó 6-án, a Jeres mellett vívott harcokban hősi halált halt.

(*) Eljegyzések. Gottlieb Sylvia és Adonya Miku, Timisoara, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) — Klein Ilonka és Hemli Dezsó, Timisoara, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) — Fränkl Andor és Szilcs Kató, Arad, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

(*) Esküvő. Márton Aranka és Schick József ezuton hívják meg rokonaikat, jóbarátaikat és ismerőseiket 1944. január 2-án, 11.30-kor, az aradi templomban tartandó esküvőjükre. (Minden külön értesítés helyett.)

(*) Orvosi hír. Dr. Handel Elemér orvos, Aradon, Bolinteanu-utca 23 szám alatt rendel.

(*) Verszegénység, érvénytelenítés ellen FERROL vastáplikör a legajánlatosabb. Ára 298 lej. GENIUS-krém a legjobb arc-ápolószer. Ára 150 lej Földesgyógyásztár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

— Mozik műsora, Január 1., 2. és 3. szombat, vasárnap. Hétfő: Arad: Aro: „A megtért nagyapa”, Corso: „A nászvoanai”, Forum: „Macario, ögróf”, Royal: „Egy férfi, akinek elvei vannak”, Urania: „Sok hívő Nixiért”. — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Germanin”, Atlantik: „Úti ismeretség”. Capitol: „Egy viharos éjszaka”, Corso: „Macario, a nagy nevetető”, Thalia: „Meglepetés a hálcocsiban”. — Fratelia-Ujkiroda: Fratelia: szombat: „Kaland a Grand Hotelben”, vasárnap és hétfő: „Térj vissza, szerelmem”, Roxy: (szombat): „A koráltszikk”, vasárnap: „Anyám”.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Január 1. szombat: Arad: Niedermayer (szerb palota) Nistor (Regele Ferdinand-ut 22). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Ionescu (Mercy-utca), Gyárváros: Marinescu (Joffre-utca 4), Erzsébetváros és Józsefváros: Roxin (Axente-tér). — Január 2, vasárnap: Arad: Janka (Regele Ferdinand-ut 25), Butta (Avram Iancu-tér 12). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertatitér és Vasile Alexandri-uta sarok), Gyárváros: Maszalis (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1). — Január 3. hétfő: Arad: Niedermayer (szerb palota), Stauble (Regina Maria-ut 8). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Sft. Ioan-utca 5), Gyárváros: Meiszner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros és Józsefváros: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15). — Mindhárom napon: Timisoara-Temesvár: Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidorz-Szabadfalu: Bonomi.

— A Magyar Nőegylet köszönti A timisoarai-temesvári Magyar Nőegylet szívbeli kötelességet teljesít, amikor most, az év befejezésével, tiázelettel és hálával adózik minden jótévőjének. Szíves köszönetet mond mindenkinek, aki adományával lehetővé tette, hogy sok-sok szegény magyar gyermek ottthont találjon az Otthonban és sok-sok apró gyermeknek a Csecsemőgondozóban visszaadják egészségét, vagy életét mentették meg. Hány ilyen kedves csöppépg pusztult volna el megfelelő elhelyezés, gondos ápolás és orvosi felügyelet nélkül! Ezt a nemes, életmentő megsegítést köszöni meg a Nőegylet a gyermekek nevében is, s amikor a jövőre nézve is kéri intézményének és a Magyar Nőegylet szegényeinek további támogatását, minden jótévő adakozónak boldog újévet kíván.

Rádió

Állandó rövidítések: H = Hírek, E = Előadás, F = Felolvasás, Z = Zenekar, Sz. z. = Szórakoztató zene, K. z. = Könnyű zene. Hal. = Hangfelvevők. JANUÁR 2, VASÁRNAP

București. 9.30 Isteniszületi közvetítése a pátriárka székesegyházból. 13 Z. 13.30 Dén hangverseny. 14.30 Vidám műsor sebesültek részére. 15.30 Katonák üzennek. 16 A falu órája. 17 A szabadidő-mozgalom órája. 18 Kivánság-hangverseny. 18.50 Régi népszerűség. 19.40 H. 20 Z. 21 Sz. z. 22 K. z. 23.30 Induló. Radio Moldova. 12 Román népzene. 12.30 K. z. 13.30 Z. 19 Román zene. 20. E. 20.43 Keringők. 21 H.

Budapest I. 9.15 H. 9.30 Öszinte beszéd. 10 Unitárius istentisztelet. 11 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 12.15 Görög katolikus istentisztelet. 13.55 Z. 14.45 H. 15 Művészelemek. 16 E. 16.45 Nóták. 17.15 Elbeszélés. 17.55 H. 18 Vezényel a szerző. 18.50 Hosszu ének. 19 A királyné csókja. háromfelvonásos operett. Az első színműben: H. 22.10 Z. 22.40 H. 23.10 H. német, angol és francia nyelven. 23.40 Feljethetetlen hangok. 24.30 Tánccoló billentyűk. 24.45 H.

JANUÁR 3, HÉTFŐ
București. 6.55 H és Z. 12.45 Z. 13 Bajtársi óra. 13.50 H németül. 14 H. 14.30 Sebesültek műsora. 15.30 Katonák postája. 16.10 H oroszul. 17.55 Diákélet. 18.15 Rajai művészek. 19 Táncczene. 19.50 H. 20 Raji német táncok. 20.40 E. 20.50 Színház. 23 H. sport. 22.20 Zongora. 23 K. z. 23.30 Induló. Radio Moldova: Déli hangverseny. 13.30 H. 13.45 Z. 18.30 Román zene. 19 Krónika. 19.30 K. z. 20 E. 20.15 Színház. 21 H. 21.15 Hegedű. 21.15 Operaszíndarabok.

Budapest I. 7.25 Torna. 8 H. 9 H németül, románul, szlovákul, ruszinul és szerbül. 9.30 Sz. z. 11 Z. H. 11.15 Z. 12.15 Népszereplő nyitányok. 12.40 Szent Miklós a szecédsi püspök. 13.10 Z. 13.40 H. 15 Sz. z. 15.30 H. 16 Z. 16.50 Betegek félórája. 17.20 E. 17.45 H. 18.15 Iparügyi előadás. 18.50 Nóták cigányzenével. 19 Régi felalálók. 19.20 Z. 19.45 H. 20 Almódó Tiszapart. 20.45 Nagy kortársak. 21.15 Magyar zeneművek. 21.55 F. 22.15 Keringők. 22.40 H. 23.10 H németül, angolul, és francián. 23.40 Séta az operetvilágban. 24.45 H.

JANUÁR 4, REDD
București. 6.55 H és Z. 12.45 H. 13 Z. 13.50 H németül. 14 H. 14.30 Sebesültek műsora. 15.30 Katonák postája. 17.57 Sz. z. 18 H németül. 18.30 Z. 19 Könyvek krónikája. 19.15 Szonáta hegedű és zongorán. 19.50 H. 20 Hangverseny. 20.40 E. 21 Szimfonikus hangverseny. 22 H. sport. 23.30 Induló. Radio Moldova: 12.30 Román táncok. 13 Vonóhangszerek. 13.50 H. 13.45 Z. 18.30 Egyházi zene. 20.15 Népkórusok. 21 H. 21.15 Z. 21.45 K. z.

Budapest I. 7.25 Torna. 8 H. 9 H németül, románul, szlovákul, ruszinul és szerbül. 9.30 Sz. z. 11 H. 11.15 Z. 12.15 Operetiszíndarabok. 12.40 Divat. 13.10 Szalonzene. 13.40 H. 15 Cigányzene. 15.30 H. 16 Z. 16.30 Gyermekdúttal. 17.20 Táncegyüttes. 17.45 H. 18 Hárfá. lant. 18.30 E. 18.45 Két zongorás játék. 19 A „Kaméliás hölgy” színmű előadása. 22.15 Halk melódiák. 22.40 H. 23.10 H németül, angolul és francián. 23.40 Ki mit szeret? 24.45 H.

Számadás?

Számának az évre, Mint a megírta, ok-
vendi juhok, egy kergetik egymást, ugrán-
dozva, tülekedve. A polgár megszeppenve
nézi és szerelne biztos menedékre húzódni,
nehogy magával sodorja az idő vad ár-
dája.

Csak hogy az idő hírből sem ismeri a ki-
meletet. Nem enged félroállást, nem tűri a
mellébeszélést, Ilyenkor, év végén, egész va-
lójában felmagaslik és multbavessző testét
szembefordítja a szilveszteri szemlével.
Szemében a számonkérés hideg fényre rezeg
s ha harja gyenge is a szorításra, tudja, —
ez a tudat adja az erejét. — hogy trón-
székén ifjú s erős utód köveit, aki kemény
marokkal fogja szorongatni az emberek
torkát s ajkáról nem fog lesorvadni a kö-
nyörtelen kérdés: — Mit fejtél?

Ha az idő mindenütt ugyanazt követelné,
mindenütt egyazon dolgokat tartaná jónak-
rossznak, akkor könnyű volna a számadó
polgár dolga; deris szívvel tőpethné le a
napár utolsó lapját, ha reményben tudná a
szónáját, vagy pedig éjszántan házat fordít-
hatna az ó-évek, ha — mint a pontos szá-
bálytól szántsándékkal eltérő fogása — jó-
előre lemondott az idővesztéséről. Válasza
bunkát adódnék: Jót tettem, jól, — mond-
vatná az egyik, a másiknak pedig sőtöt pit-
tantása is íziben megadná a választ.

Persze, az élet sohasem egyszerű s miért
lenne egyszerű éppen az idő? A tülekedő
juhok egyféléképpen bégolnak Ázsiában,
másként Angliában s kint másokppen Dél-
kelet-Európa lankás tájain. Hangjuk fel-
fartóztathatatlan, ácsap az ég frontokon,
megzörgeti a diplomata s a csatorna-
tisztító ablakát egyaránt. Egybeverődik és
ragó, kavargó szélvész lesz belőle; nem
c-oda, he beleszédül a számadó s a szélben
könnyező szemét dörzödvé, riadtan kérdi:
Hát most már melyikre válaszoljak? Mi-
hez igazodjam? Mit kérjek az időtől, mit
követeljek magamtól? És egyáltalán, mért
nem hagyjak békeben, mért nyugatnak
szókimondó, kerék választéri, hiszen már ép-
pen ideje volna megfihenni egy kicsit, el-
felejtetni a világot és éni végre, amogy
leltigaszában — önmagunknak. — S amikor
látja, hogy az idő figyelmébe kineveti s a
szemébe vágja, hogy lejárt a remetek ideje,
akkor aztán megzavarodik. És mint a ké-
születlen kisdák, hetet-havat összedarál,
oda-odamondogat ennek is, annak is, kész
szólamokat öszönével dobál szét, mindenre
tud hádcéncát, csak arra nem, amire az idő
bírgéi a választ.

De mi legyen hát ez a hang? Hiszen ma-
jontá száz és száz szó hagyja el az ajkunk
s a mondataink olyan sófélék, hogy —
legalább is csirájában — mindent felfedez-
hetne bennük a figyelő. Benne kell lennie
az igaz hangnak is, a magunk hangjának!
De melyik az, milyen az? Mert az idő sofé-
féle szótamat vésett bele az egyén lelkebe,
már azt sem tudjuk, melyik a velünk szü-
letett, sajátos hangunk, melyik az úres
visszhang, melyik a zakatoló, dübörgő hang-
hullámok megrekedt rezgése. Hiszen ha
csak a tükörbe kellene pillantatunk, ha
csak szokásainknak, mozdulatainknak érzé-
kelhető tulajdonságait kellene értékelés
alá vetnünk! S ha a sok, kívülről ránk ra-
gadt — hordafektől, a harag, a kín, a két-
kedés s a semmitmondás s allangjaitól oly
könnyen tudnánk megválni, mint a fehér
füst a koromtól, ó, akkor nem félünk a
számadástól. Akkor deris szívvel nézhet-
nénk az újév-király szürke szemébe, mint a
gyanusított, aki tudja, hogy a legfőbb
gyanú-ókot a vizsgáló sem ismeri.

Hát valóban olyan nehéz volna megmon-
dani, hogy a szeretet a legfőbb dologunk?

BRASSAI JÁNOS

FELHÍVÁS

Felhívjuk valamennyi megbizottun-
kat, hogy vasárnap, 1944. január 2-án,
gyárunkban feltétlenül megjelenni szil-
vesztőjeink, a jövő évi szerződésük és a
felmentésekkel kapcsolatos felvilágosítá-
sok átvétele végett.

(Inreg. Cam. Com. Ind. București, Bej.
szám: 31/1931.)

A freidorfi cukorgyár

Ma élünk

BARSY IRMA verse

Lehet, hogy jobb volt elmúlt

századokban

émi szép, csöndes asszonyéletem,
Férfiak arcát imádkozva lesni,
alkonyi égen csillagot keresni
és álmodni jobb volt, meglehet...

Fallal körülzárt ódon városokban
dallal mérni az elfutó időt,

hallgatni sok kis gyermek kacagását
és lesni: papkos léptük merre járják
kopogósarku táncos kiscipők.

Lehet, hogy jobb volt. De mindegy:

ma élünk,
bizonytalan és bus napok között,
Még nem tudjuk, hogy mit hoz ránk a
holnap,
szines álmaink lassan haldokolnak,
s a gondtalanság messze költözött.

Ma élünk. Lessük fölborzolt ideggel,
hogy bomba robban, vagy sziréna hív.
Gyorsabb a léptünk, forróbb a
szerelmünk,
ma százszor drágább minden békes
percünk
és százszor hősbő minden anyaszív.

Tánc

Írta: TARI LÁSZLÓ

Kovács Béla a hóna alatt egy négy-
szögletes dobozzal belépett az ajtón és
illedelmesen odafordult a azobalányhoz:

— A kisasszony itthon van?
— Hogyne kérem.

A kérdés merőben ostoba kérdés volt,
mert hiszen Béla igazán nem ötletsze-
rűen állított be. Laci kisasszony maga
hívta meg délután öt órára.

— Feltétlenül ötre várom — csipogta
Laci a telefonba — és hozza magával le-
mezét. Itt lesz az unokahugom a völ-
gényével, meg Erzi barátánóm Brúnó-
val.

Béla olyan menetrendszerűen érke-
zett, mint a gyorsvonat, s hmo, az úres
fogasokról azt kellett látnia, hogy első-
nek jött. A biztonság okáért mégis meg-
nézte karóráját. Semmi kétség — gon-
dolta — öt óra. Azzal bekopogott a fe-
hér szárnyas ajtón.

Semmi választ nem kapott. Ezt futó-
lag zokott vette. Elvégre, — gondolta
megintosan — ha ő pontosan ötre meg-
érkezik és hozza a lemezeket, akkor leg-
alább elvárhatja, hogy „szabad”-ot
mondjanak. Ujra kopogtatott, most már
határozottabban. S mert erre sem jött
felelet, benyitott azzal az előhárdoszá-
sal, hogy akad még bent ajtó, majd ott
kopogtat újra.

Belépett az ebédőbe, az ebédő üres
volt. Jobbra nyúlt Laci rózsaszínű leány-
szobája, ott sem látott senkit. Balra egy
ajtót látott, feltette magában, hogy ko-
pogtat rajta. Tudniillik nagyon kényel-
melemlenül érezte magát egyedül az úres
lakásban. A lemezeket az asztalra
tette és kopogtatott az ajtón. Majd
még egyszer. Végre benyitott. Ez a szo-
ba is üres volt.

Szerencséjére nyílt az ajtó és belé-
pett Laci, két pongyolában, statártáris
frizúrával.

— Maga az Béla? — csodálkozott
furesa mosollyal.

— Én vagyok, kiszitihand... — felelte
Béla és arra gondolt, hogy talán egy
nappal előbb jött.

— Nem számítottam rá, hogy ilyen
korán jön... Ne haragudjék...

— Korán? De hiszen öt órát kötött a
lelkemre.

— És most mennyi van?

— Öt óra.

— Na látja. Úljön kint le, tíz perc
mulva készen vagyok.

Husz perc mulva csakugyan megje-
lent s most már szabályszerűen időv-
zölheték egymást. Érdeklődtek egymás
hogyléte feől, s mindketten megköny-
nyebbülten értesültek arról, hogy jól
vannak.

— Hol van az unokahuga? Hol ma-
radnak Brúnók? — kérdezte Béla és a
sarokba pillantott, ahol egy asztalkán
italok és teasütemények álltak.

— Hamarosan itt lesznek őket is ö-
tre hívtam. De ők pontosabbak.

— Igazán sajnálom, hogy tapintatlan
voltam. Tudom, hogy egy órával később
illik jönni, de maga lelkemre kötötte,
hogy ötre itt legyek.

— Mert nem akartam, hogy hat után

jöjjön. De most már mindegy. Nem
éhes? Nem szomjas?

— Nem, köszönöm.

— Akkor beszélgessünk.

Csakugyan ez volna a legjobb.
Néhány percig nagy igyekezettel be-
szélgettek. Laci akkor ráért a leme-
zekre. Heves vágy fogta el, hogy lássa
valamennyit. Béla kinyitotta a dobozt
s úgy rakta ki a lemezeket, mint egy
ékszerész a gyémántokat.

Laci a kezébe vett egy lemezt és le-
kendezett:

— Jaj, ez gyönyörű! Ez valami osz-
dás tangó... Ezt feltesszük!

Kinyitotta a gramofont, felhúzza és
rátette a lemezt. Leült és esakott szem-
mel dudolta: ramtaramta-tatta-ta!

— Táncoljunk... — mondta Béla, és
szertartásosan meghajolt Laci előtt.

Miért ne táncoltak volna. A fia tizen-
kilenc éves volt, a leány tizenhét.

Ugy táncoltak ott az ablak és az asz-
tal között, ahogyan Fred Astaire-től
látták a legutóbbi filmjében. Aprókat
lépegettek és egészen lassan, sőt kőn-
kint megálltak s éppen csak hogy a vál-
tuk mozgott a zene ritmusára — ez az
igazi tangó, udhatja mindenki.

Laci Béla vállára helyezte bodros fe-
jcsékéjét. Jól vattázott válla volt Béla-
nak, igazán kényelmesen lehetett pi-
henni rajta. Mondom, odaborult Laci a
ugy érezte, hogy megtalálta az Igazi
Férfit, akinek majdan hűséges hívese
leszen s akivel a családi tűzhely melegé-
ben fogják nevelni gyermeküket, az
emberi kor legvégső határáig, zavarta-
lan boldogságban.

Béla meg Laci feje feletj kinézett az
ablakon a déltáni napfényben szikrázó
óra, dicsérte a Teremtőt, amiért meg-
ajándékozta az Embert a tangó és a
gramofon örömeivel.

Nem esoda, ha egyikük sem vette ész-
re a nagypapát. Pedig a nagypapa belé-
pett. A Laci nagypapája, Fehérhaju,
sárgabőrű ember volt a nagypapa, mint
olyan sokan a nagypapák közül. Meg-
állt az ajtó előtt és megdöbbenően nézte
unokáját, meg azt a fiatalembert, aki
őlelgeti. Köhécselt egyet-keftöt. Innon
tudta meg Laci, hogy a nagypapa jelen
van. Gyorsan eleresztötte Bétát s várta,
hogy mi lesz most. Béla sem tehetett
mást.

A nagypapa egy pillanatig tétován
állt a helyén. Aztán odatoyogott Béla
elő, felháborodott pillantást vetett rá s
ugyanakkor már képen is teremtette.
Sajnálatos, de így történt. Riha erős
nagypapa volt, tenyere nagyot csattant
Béla arán.

Bélának fogalma sem volt, mit lehet
tenni ilyen esetben. Laci őszinte sajnál-
kozással nézett rá és sok részvétellel a
hangjában azt mondta:

— Jaj Béla, ne haragudjon! A nagy-
papám ugyanis süket... Nem hallja a
zenét...

Azzal levette a füt a gramofonról. Ké-
sőbb megjöttek Brúnók és egészen jól
telt az idő.

Tréfa-sarok

Szilveszteri hásson

As éjszaka vidám hangulatban let-
ed. A vendégek egyiké másnap a kör-
bái úgyon tört magához. És hiába
törte a fejét: miért került oda és miért
van a feje és minden végtagsa bekötöz-
ve, — nem tudott rájönni.

Délután látogatója érkezett a szil-
veszteri társaság egyik tagja.

— Mondd, öregem, — kérdezte a be-
teg, — mi történt velem tulajdon-
képpen?

— Ó, semmi különös, — felelte a lá-
togató. — Beszítél és fogadást aján-
lotál, hogy kiszállsz az elsőemeletj ab-
lakból és körülrepülőd a házat.

— Na és? — sürgette a beteg.

— Hát kiszállni kiszálltál... — ma-
gyarázta a barát.

— És te, — háborodott föl a sebe-
sült, — te nem tartottál vissza?

— Nem én, — felelte a látogató. —
Liszen öszáz lejbe fogadjunk!

Érv

— Szóval, — mondja a tanító bácsi
— megállapítottuk, hogy a kutya okos
állat. Ki tudna még olyan állatot mon-
dani, amely rendkívül okos. Nos, Kis
Márton, halljuk!

— Például a kakuk, — mondja Marel
énjudatosan.

— A kakuk? — csodálkozik a tanító
bácsi. — Miért éppen a kakuk?

— Azért, — feleli Marel, — mert az
tudja a saját nevét.

Távíratváltás

— Válassz fizetve! —

Mancikám, gyere vissza, nem bírok
nélküled éni. Feri,
Nem jövök, Mancel.

Tenyerelem foglak hordani Feri,
Soha többé, Mancel.

Elviszlek a Tájrába, Feri,
Már mással megyek oda, Mancel.

Veszek neked nercbundát, Feri,
Késő, Mancel.

Tudok valamit Gizi barátánóról, Feri,
Eszti gyorsan érkezem, Mancel.

A barátó véleménye

— Hogy tetézett neked az új bundám,
Nelly? Gondolod, hogy eszben is visel-
hetem? Nem árt a szőrmének?

— Egész bizonyosan nem árt meg,
Vagy láttál már — macskát eser-
nyóvel?

Csalhatatlan következtetés

— Mondd csak, ismered Pacal Jós-
kát?

— Hogyne. Eppen az előbb adtam
neki ötszáz lejt kölcsön.

— Szóval nem ismered!

Anyu jó véleménye

— Tudja Károly bácsi, — meséli Bu-
bi. — Anyu éppen ma ebédnél beszélt
magáról. Azt mondta, hogy olyan em-
ber, mint maga, Károly bácsi, nincs
több a világon.

— Hát ez igazán kedves Anyukától,
— mosolyog Károly bácsi ellágyultan.

— Igen, — mondja Bubi, — és még
azt is hozzátette Anyu, hogy „szeren-
csére!”

Családi politika

— Belegyeztek már a szüleid házas-
ságunkba?

— Még nem. A papa nem nyilvánít-
otta véleményét és a mama vár, hogy
elfentmondhasson neki.

Elővigyázatosság

Pincér: Mit csinál, uram?
Vendég: Áthuzok minden 140 lejt
felüli ételt. Rögtön jön a feleségem.

Keresek megvételre új, vagy
használt, a jó állapotban levő

SEPINGET

3-00 milliméteres löketű.
V. KOMARNICKY, Petroșeni.

Apróhirdetések

„GLADYS” S. A. R. pentru industria cremei de gheata si unsori, Bucuresti, Cristian Tell-u, 15. szám alatt keres a fűszerszakmában szakavatott képviselőket Lugoj, Orșova és Reșița. Csakis cégbejegyzéssel bíró üzynököket. Ajánlatokat a fenti cím alá kérnek. Bej. szám 110/939. (10191)

50 EVES bejárónót keresek a reggeli órákra, Timișoara, I., Ungurianu-u., 17., II. em., 12. (10179)

APKORDEONT veszek. Érdeklődni minden nap este, 6—9-ig, Timișoara, I., Tepeș Voda-tér 1. Tánciskola. (10201)

ARANY nyakláncot megvételre keresnek. Ajánlatokat „Arany” jeligére a timișoarai kiadóba kérek. (5403)

JÓL FŐZŐ szakácsnót keresek. Timișoara L., Diaconovici Loga-körút, 49., földszint. (10207)

43 as FEKETE, új félcipő, eladó. Timișoara, IV., Emanuel Gojdu-u., 9. Megtekinthető a házmesternél. (10207)

PERZSALÁB-bunda eladó. Timișoara, III., Romulus-u., 70. (10208)

GYONYÓRÚ 6-hónapos „Spaniel” kutya és egy szép szkunkszgállér eladó. Timișoara, I., Milano-u., 3., II. lakrész. (10209)

MINDENEST azonnal felfogadnak. Főnie nem kell. Timișoara, IV., Ion Ghica-u., 1., 5. ajtó. (10210)

VARRÓLEÁNYOKAT és egyet, aki az angol munkához is ért, felfogadnak. Cím: Aszód-szálon, Timișoara, I., Lonovics-u., 1., III. em. (10211)

TANÁR vállalja liceumi tanulók oktatását minden tantárgyból, elfogadható díjon. Timișoara, III., Asanesti-tér, 3., I. em., 9. (10212)

42-es BAGARIA-eszma és félcipő, 37-es női cipők és sötétszürke férfiföltöny eladó. Timișoara, IV., Emanuel Gojdu-u., 12. (10197)

FRICTIUNE HORIA

MINDENES leányt január 1-re felfogadnak. Timișoara, III., Domasneanu-u., 14. (10196)

PENZSEKRENYT, 2-es számú, megvételre keresünk. Címeket árnyjelölésű a timișoarai kiadóhivatalba kérek „Cassa” jeligére. (10198)

VÁLASZTÉKOSAN butorozott, különbejáratu szobát keres egyedülálló urjambér. Fürdőszoba-használat kell. Ügynököt díjaz. Ajánlatokat a timișoarai kiadóhivatalba „Azonnal” jeligére kér. (10199)

KERESTEK bejáró tikaritonót 7—11-ig tartó munkára, Timișoara, IV., I. C. Bratianu-u., 3., 1. ajtó. (10200)

VADONATUJ, fekete férfiföltöny, közzentermetre való, teljesen tiszta anyagból, készült és perzsabunda eladó. Timișoara, III., Treboniu Laureanu u. 2. ajtó. (10202)

ELADÓ kifogástalan állapotban levő, finom fekete félkabát és szürke cheviotöltő. Stern, Timișoara, I., Fenes Curcanul u. 2. (10204)

Nyomatott: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană” Timișoara I., Strada Lonovici 2 inmatr. sub Nr. 52/1488/1943 la Registrul Of. Com. Timișoara Tiparita la 31 Decembrie 1943

Timișoarai Temesvári **CORSO-MOZI** előadások 1. ávbeszélő: 38-95 3. 5. 7. 9-kor Bej. szám 6-110-1939

Ma és mindennap

M A C A R I O, a nagy nevetető

A köhögés azonnali gyógyítása

Sokszor nem tulajdonítanak jelentőséget a hideg idő vagy a huzat következtében támadt köhögésnek, amely azonban szövődményeket okozhat: rekedtséget, heves köhögési rohamokat, légesüluratot, stb. Az „Epeiodil Asfar”-szirup, amely gyógyó növények főzetéből és a szervezet normális működésére ártalmatlan különböző sókból készül, bármilyen köhögést meggyógyít és kiküszöböli a szövődményeket. Az „Epeiodil Asfar”-szirup bármilyen gyógyszerárban és drogeriában kapható. Főlerakat: Asfar-laboratórium, Bucuresti, Olariu-utca 11.

URI családnál azonnalra elsőrendű, teljes ellátásos otthonot keresek egészséges, hatvanéves urhölgy részére. Ajánlatokat „Kellems otthon” jeligére a timișoarai kiadóba kérek. (10203)

AKKORDEONT veszek. Érdeklődni minden nap este, 6—9-ig, Timișoara I., Tepeș Voda-tér, 1. Tánciskola. (10201)

LIBATEPŐ nőket felfogad „Speranta”, Timișoara, Carol-körút, 43. Bej. szám 7242/942. (10202)

TÁRSULNÉK nyereséges vállalatba félmillió, esetleg egymillió lejjel, ahol a pénz biztosítva van. Közreműködéssel. Ajánlatokat „Kereskedő” jeligére a timișoarai kiadóba kérek. (10205)

A gyomor-bántalmak kellemetlenségei

A gyomor vagy a belek legkisebb bántalma a beteg ideges állapotát idézi elő, kimerültséget, levertséget okoz, stb. A

„Gastralin-Asfar”

Kitünő szer a gyomor- vagy bélbántalmak esetében. Ezekről megóvjja az embert vagy megszünteti a fájdalmakat. Kitünő eredménnyel segít székrekedés, savtúltengés, felfúvódottság vagy a gyomor más zavarai esetén. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. A főlerakat címe:

LABOPIA Timișoara, Bucuresti, Strada Olari, 11. szám.

BEJÁRÓNÓT heti 3 napra, azonnaira felfogadnak. Timișoara, II., Scolii-u. 13. (10195)

ELSŐRENDŰ fűstölt libamell eladó. Timișoara, Toma-u., 8. Mélyszint. (10194)

FINOM nutria-bunda, ezüstróka-kabátka, bundák, új kékróka-sapka és kézélők (manzsetták), prémek, bélések, szőnyegek, butorok, pénzszekrény, amerikai íróasztal, iratszékény, patefon, ajándéktárgyak Gáborné-nál, Timișoara, III., Timotei Cipariu-u., 5. Bej. szám 310/931. (10193)

2—3 SZOBÁS lakást, vagy lékrészt keresnek sürgősen. Ajánlatokat Timișoara-n, 32-82 távbeszélő szám alá kérnek. (10186/a)

41-es SI-TALP felszereléssel, bottal együtt eladó. Jahn, Timișoara, I., Regele Mihai körút, 3., I. em. (10185)

ELVESZETT szürkésbarna, öreg vadász-kutya. Megtalálójá jutalomért hozza el Timișoara, III., Metianu-u., 8. szám, 2. ajtó alá. (10227)

KRATEYL-CIRKUSZ

TIMIȘOARAN, a Gyárvárosban, a Badea Cartan-téren. A cirkusz jól fűtött

PAT és PATACHON

mától kezdve minden este 1/29 órákor fellép a cirkuszban.

Ezenkívül RIN-TIN-TIN A CSODAKUTYA, BIMBO, A KÖZKEDVELT MAJOM, RICHARDO, A ZÉNEBOHÓC.

Szombaton és vasárnap 2 előadás. D. u. 4 és este 1/29-kor.

VARRÓLEÁNYOKAT és tanulóleányokat felfogadnak. Dormuth nőiszabó, Timișoara, III., Lahovary-tér, 5. Bej. szám 351/941. (10192)

AZONNALRA keresek fiatal bejárónót. Timișoara, IV., I. C. Bratianu-u., 24., II. em., 22. (10190)

ÜGYES önálló varrónót azonnal felfogad Décsiné, Timișoara, IV., I. C. Bratianu-u. 17., I. em. (10189)

BARNA, bőhátú csikóbunda eladó. Timișoara, Dragasani-u., 8., III. em., 10. Délelőtt. (10186)

ELADÓ új angol szövettől készült barna, női kabát, sötétszürke, használt férfifélikabát, 42-es férfibakancs, borvörös új női selyempizsama. Megtekinthető szívességből Timișoara, I., Diaconovici Loga-körút, 10. II. em., 5. alatt. (10182)

GÉPHAJTÓ-SZIJAKAT, impregnáltakat, elsőrendű kenderből készültéket

MALOM- és FELVONÓ HEVEDEREKET, 5—50 cm szélességben,

GÉPHAJTÓ-KÖTELEKET, gömbölyüket és négyszögleteseket,

GAZDASÁGI KÖTELÁRUT és csomagoló zsineget szakszerű kivitelben gyárt:

Lázár József

kötélgyártó és heveder-szövő üzeme

Timișoara II., Mareșal Joffre-u., 23.

CSIKÓBUNDA, fekete, toledo-asztalterítő, lenvászón-ágynemű, eladó. Timișoara, II., Traian tér, 3., II. em., 1. (10188)

ELADÓ gyermek-lábbasák, szőrméből, 27-es bakancs, türkiz bembérg-bluzok, szoknyák, fekete antilop és egy barna 38-as sevrőcipő, mind jó állapotban. Timișoara, IV., Emanuel Gojdu-u., 9., I. em., 16. (10187)

ELVESZETT a Belvárosban jobb kézre való szürke, bélelt férfibőrkesztyű. Megtalálójá 500 lejt kap. Timișoara, távb.: 22-21. (10226)

ELADÓ egy nagyon finom, sötét férfiföltöny, egy pár 44-es kitünő, erős férfibakancs, egy selyem-pizsama és egy kőolaj-kályhába való felszerelés. Timișoara IV., Dimitrie Sturdza-u. 52. 16. ajtó. (5405)

Villany-motorok

Inreg. No. 187-10391-940

AUGUST GIANONE

TIMIȘOARA, IV., Berthelot-körút 6

BUTOROZOTT szoba kiadó. Timișoara, IV., Budai Deleanu-u., 37., 1. ajtó. (10183)

JAVITOK perzsaszőnyeget. M. Stibinger, Timișoara, IV., Budai Deleanu-u., 37. (10184)

BOIDOG UJEVET KIVAN

tisztelt vevőinek a

BAUER-féle virágüzlet

Timișoara-n,

ELADÓ nagy, drapp takaró. Timișoara, II., Dacilor-u., 10., II. em., 11. (10181)

HIZOTT mangalica eladó. Arad. Cantacuzi-no-utca, 38. 0012

MEGBIZHATÓ, komoly kézilányt vagy aszszonyt egész napra alkalmaz Konya tejcsarnoka. Arad, Avram Jancu-tér, 21. 0019

NEMET, angol, clasz, francia nyelv és gyorsírás oktatása, Arad. Duca-utca, 17., földszint. Értekezni 2—5 között 002

GOMBOLYÍTÓ (SPULNIZÓ) NŐT és MUNKÁSLEÁNYOKAT jó fizetéssel felfogadnak

„DEPOLT”

Timișoara, II., Dorobantilor-utca, 16.

AZ Electrotechnica Romana céghez Arad, megerkezték a legújabb típusu 4 és 1 lámpás Telefunken-rádiók, kivételesen olcsó, 29.900 lejes áron. Bej. szám 9142/938. 007

HATSCHKEK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Bej. szám 295—1937. Távbeszélő 16-95. 19.000.000: mures-parji tizenegylakásos. — 18.000.000: nagyjövedelmű sarokbérvilla. — 17.000.000: hegyaljai szőlőbirtok. — 7.000.000: hét-szobás kastély, hétholdas parcellával, elsőrendű, Arad határában. — 12.000.000: nagyjövedelmű iparvállalat. — 9.000.000: központban ötbérleményes. — 8.000.000: sarokbérvilla, elkülöníthető telekkel. — 7.400.000: Marosparton négylakásos. — 6.800.000: Metianu-utca mellett nagy-keres, képlakásos. — 4.500.000: bányavárosban üzletes, nagy bérház. — 4 millió: piac mellett többalakásos átjáróház. — 4 millió: hegyaljai gyorsvonati megállónál új villa, szőlővel. — 2 millió kilencszázézer: Horja-utcánál nagyterlelt háromlakásos. — 2.500.000: külvárosi hétszobás villa, nagy kerttel. — 2.800.000: belvárosi keftéosztható sarok-ingatlan. — 1.050.000: pernyával háromlakásos. — 550.000: mures-parti 184 öles saroktelek. — 400.000: külvárosi nagykeres üzletház. (1139)

BOIDOG UJEVET KIVAN

tisztelt vevőinek

GLASS MIHALY

ageitura comerciala, Timișoara, IV., I. C. Bratianu-u., 12.

TISZTA, különbejáratu szobát keresek. Címeket Reclamához, Arad, Eminescu-u., 4. 0010

FÉRFIFÖLTÖNYÖK, kabátok, gyermekruhák, bakancsok, cipők, csikóbunda eladó. Arad, Deseanu-utca, 9. földszint. 0014

TELJESEN ujjonnan bélelt gyerek-kocsi, erős gumikkal felszerelt, eladó. Aradul-nou, Banatului-ut, 238. 005